PARLIAMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

KHA VHA VHE NA VHUPFIWA

MULAYOTIBE WA KHWINISO YA NZIVHANYEDZISO [B13B-2017]

KHUMBELO YA MAKUMEDZWA NA MAHUMBULWA NGA TSHITSHAVHA

Komiti ya Phothifoḽio nga ha Mbambadzo na Nḓowetshumo i ramba vhathu vha kwameaho na madzangano a re na dzangalelo u rumela makumedzwa o tou ṅwaliwaho nga ha ṱhalutshedzo na zwipiḓa zwo engedzwaho malugana na **Mulayotibe wa Khwiniso ya Nzivhanyedziso [B13B-2017].**

Mathomoni komiti yo ita khumbelo ya makumedzwa ye ya ḓa sa phindulo kha fhungo ḽa u sa fushea ha Muphuresidennde malugana na Mulayotibe wa Khwiniso ya Nzivhanyedziso. U bva kha mahumbulwa e a ṱanganedzwa, Komiti i khou yo ḓiimisela u ita zwi fhiraho u khwinisa khethekanyo fhedzi kha Mulayo, sa zwe zwa lavhelelwa kha Mulayotibe wa Khwiniso ya Nzivhanyedziso [B 13B-2017], khathihi na khwiniso dzo khwaṱhaho kha zwipiḓa zwi re hone. Ngauralo, Komiti i khou kungedzela hafhu zwipiḓa zwo teaho na u humbela maṅwe makumedzwa malugana na zwenezwi.

Mbetshelwa dzo engedzwaho dzine dza ḓo sedzwa ndi dzi tevhelaho:

- **Ṱhalutshedzo ntswa:** “tshiimiswa tsho ṋewaho thendelo nga muvhuso”; “khasho”; na “u waniwa nga nḓila ya mulayo”.
- **Tshipiḓa 1(i):** Ṱhalutshedzo ya “maga a tsireledzo a zwa thekhinoḽodzhi” nga vhanga ḽa u dzheniswa ha “tshibveledzwa” na “dizaini” na u phumulwa ha pharagirafu ya (b) • Ṱhalutshedzo yo khwiniswaho ya “zwishumiswa kana tshumelo zwa thivhelo zwa maga a tsireledzo a zwa thekhinoḽodzhi”.
- **Tshipiḓa tshiswa:** Khwiniso ya khethekanyo dza 11A na 11B: U ita pfanelo dzo khetheaho dza ‘vhudavhidzani na tshitshavha’, ‘u ita uri vhu vhe hone’ na ‘khovhelo’ i shumaho kha nzudzanyo yo ganḓiswaho na phurogiramu dza khomphyutha.
- **Tshipiḓa tsha 13:** Khethekanyo ya 12A(d): Pharagirafu ntswa (d) i dzhenisaho zwiteṅwa zwiṋa kha pharagirafu ya (b) zwi shumaho kha zwo khetheaho kha khethekanyo dza 12B, 12C, 12D, 19B na 19C • Khethekanyo ya 12B(1)(c) na 12B(2) ntswa dzi ṋetshedza mbetshelwa ntswa malugana na pfanelo dza tshifhinganyana • Khethekanyo ya 12B(3)(b) i ṋetshedza zwiteṅwa malugana na u sa dzheniswa ha khophi dza zwidodombedzwa zwa vhuṋe uri zwi sa shume kha zwiṅwe zwo khetheaho zwine zwa tendela uri khophi i itwe • Khethekanyo ya 12C(2) na 12D(1)(b), (c) na (d): U engedza maipfi a ndingo ya maga mararu sa zwiteṅwa zwa u engedzedza kha zwo khetheaho zwine zwa tea u lingiwa.
- **Tshipiḓa tsha 20:** Khethekanyo ya 19C(4): Maipfi “u itela zwa mabindu” o phumulwa sa izwi a tshi dovhonola zwi re kha khethekanyo ṱhukhu ya (1), fhedziha u bvisa fhedzi maipfi ayo zwi ṋetshedza ṱhalutshedzo yo fhambanaho na maipfi o shumiswaho kha khethekanyo ṱhukhu ya (4) • Khethekanyo ya 19D(3) na (4)(b) i ṱanganyisa maipfi o shumiswaho a pfano malugana na u ṱunḓwa kana u ṱuwiswa ha khophi dza mushumo dzi re nga tshiṅwe tshivhumbeo.
- **Tshipiḓa tsha 27:** Khethekanyo ya 27(5A), (5B) na (5C): Khethekanyo ṱhukhu ntswa ya (5A) na (5C), na khethekanyo ṱhukhu yo khwiniswaho ya (5B) zwi itelwaho vhutshinyi malugana na pfanelo dza didzhithala, maga a tsireledzo a zwa thekhinoḽodzhi, na mafhungo a ndangulo ya nzivhanyedzo.
- **Tshipiḓa tsha 33:** Khethekanyo ya 39(2): Khethekanyo ṱhukhu ntswa ya (2) i ṱoḓaho uri Minista vha ite milayo i ṋetshedzaho maitele na nzulele zwi elanaho na thendelo kana ṱhanganedzo ya “tshiimiswa tsho ṋewaho thendelo nga muvhuso”.

Vha dzhiele nzhele uri makumedzwa a fanela u vha nga ha zwipiḓa zwo bulwaho afho nṱha malugana na u tandulula fhungo ḽa u sa fushea ha Muphuresidennde, maṅwe mafhungo a songo livhanaho na izwi ha nga ḓo ṱanganedzwa nga Komiti ya Phothifoḽio u ya nga Milayo yo Ṱanganelaho ya Phalamennde.

Khophi ya maipfi o shumiswaho i khou wanala kha Webusaithi ya Phalamennde kana vha tou kwama Vhaṅwaleli (zwidodombedzwa zwi afho fhasi).

Makumedzwa a fanela u ṱanganedzwa hu sa athu fhira 12:00 nga Ḽavhuṱanu ḽa 21 Phando 2022.

Maṅwalo oṱhe a fanela u rumelwa kha Vho D Nkosi, Mudzulatshidulo wa Komiti ya Phothifoḽio nga ha Mbambadzo na Nḓowetshumo o livhiswa kha Vho A Hermans, PO Box 15, Parliament, Cape Town 8000.

Vha humbelwa uri vha livhise mbudziso dzoṱhe na makumedzwa o tou ṅwaliwaho kha Vhaṅwaleli.

Nga imeiḽi: ahermans@parliament.gov.za; tmadima@parliament.gov.za; msheldon@parliament.gov.za; ymanakaza@parliament.gov.za

Yo bviswa nga Vho D Nkosi, Mudzulatshidulo wa Komiti ya Phothifoḽio nga Mbambadzo na Nḓowetshumo

Parliament – Following up on our commitments to the People – Making your future work better